
Tertialbokslut 2

Arbets- och företagsnämnden

Tertial 2 2018

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Verksamhetsresultat	4
2.1	Bästa utveckling för alla.....	5
	<i>Egen försörjning är en vinst för alla. Genom jobbpeng ges stöd till arbete, studier och eget företagande till de Nackabor som har behov.</i>	5
2.2	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka.....	7
	<i>Nackabors erfarenheter ska tas tillvara. Mötesplatser för innovation och entreprenörskap bidrar till ett välkomnande, inkluderande och mångkulturellt samhälle. Nyanlända nackabors bostad finns i alla kommundelar. Kommunen skapar möjlighet till språkutveckling, ökad integration och jobb i samspel med civilsamhälle och näringsliv.</i>	7
2.3	Stark och balanserad tillväxt	8
	<i>När Nacka växer ökar antalet arbetsgivare som har behov av arbetskraft. En viktig del är att ge arbetsökande Nackabor förutsättningar att stärka sina kunskaper och färdigheter så de matchar arbetsgivarnas och näringslivets behov kompetens.</i>	8
2.4	Maximalt värde för skattepengarna.....	9
	<i>Jobbpeng bidrar till egen försörjning och minskat behov av bidrag. Individanpassade insatser och flexibel vuxenutbildning innebär en snabb och effektiv väg in på arbetsmarknaden.</i>	9
3	Ekonomiskt resultat	11
3.1	Utfall för perioden.....	11
	<i>Vuxenutbildning, SFI och samhällsorientering</i>	11
	<i>Arbetsmarknad</i>	12
	<i>Ekonomiskt bistånd</i>	12
	<i>Ensamkommande barn och unga</i>	14
	<i>Bostadsförsörjning nyanlända</i>	16
	<i>Nyanlända flyktingar</i>	17
	<i>Myndighetsorganisation</i>	17
4	Investeringar	19
5	Sjukfrånvaro bland kommunens medarbetare	20
6	Åtgärdsplan	21
7	Årsprognos	22
8	Åtgärdsplan	25

I Sammanfattning

Det ekonomiska resultatet efter årets andra tertiäl är minus 141 miljoner kronor, cirka 20 miljoner i negativ budgetavvikelse. Den främsta avvikelsen från budget härrör från verksamheten ensamkommande barn och unga, som uppvisar ett underskott på cirka 18 miljoner kronor. Intäkterna i form av statsbidrag för nyanlända är lägre än budgeterat och differensen ökar mycket under hösten. Flera verksamheter ligger dock över eller i linje med budget. Sammantaget föranleder resultatet en reviderad prognos för helårsutfallet till en budgetavvikelse motsvarande minus 43 miljoner kronor. En potentiellt stor osäkerhet i denna prognos har uppdagats under inledningen av tertiäl 3 och kommer att hanteras i kommande månadsbokslut.

I rapporten presenteras detaljerad statistik och analys per verksamhetsområde. Under 2018 ökar antalet nyanlända som lämnar den tvååriga etableringsperioden kontinuerligt. De nyanlända i Nacka är i genomsnitt mer framgångsrika vad gäller att hitta egen bostad och försörjning än i övriga riket. Vissa delresultat är mycket goda i relation till förutsättningarna. Det visar sig dock att etableringsperiodens två år inte räcker för fullständig etablering av samtliga nyanlända, upp emot en fjärdedel behöver stöd under längre tid. Det innebär att efterfrågan inom arbets- och företagsnämndens verksamheter ökar utan motsvarande ökning av intäkterna. Effekten har blivit tydlig under de första två tertiälerna 2018 och fortsatt utveckling i samma riktning kan förväntas de närmaste åren i takt med att fler individer lämnar etableringsperioden.

Tertiälens tre viktigaste händelser för arbets- och företagsnämnden är:

- Ett rekordhøgt antal sommarjobbplatser, 700 stycken varav nästan 500 kommunala, erbjöds till ungdomar under tertiället.
- 72 procent av kunderna som avslutat en arbetsmarknadsinsats har nått egen försörjning, vilket är en förbättring jämfört med föregående period. En anledning till det förbättrade resultatet är att många nyanlända som närmar sig etableringsperiodens slut har blivit självförsörjande genom insatsen språk och arbetsintroduktion.
- Ansökningsprocessen för vuxenutbildning har robotiserats.

2 Verksamhetsresultat

Statsbidrag

Verksamheterna ensamkommande, nyanlända, svenska för invandrare (sfi) och vuxenutbildning finansieras till del av statsbidrag. För ensamkommande barn och unga är det en stor eftersläpning i utbetalningar från Migrationsverket. Vissa utbetalningar kopplat till verksamheten ensamkommande barn och unga för 2017 saknas fortfarande.

Det återsökta beloppet för faktisk kostnad för placeringar av ensamkommande unga i enlighet med lagen om vård av unga (LVU) och det som kallas LVU-liknande förhållanden enligt socialtjänstlagen uppgår totalt till 8,6 miljoner kronor för tertial 1 och 2. Migrationsverket har hittills avslagit 1,5 miljoner kronor av det återsökta beloppet. Detta medför en försiktigare prognostisering av väntade statsbidrag för placeringar under LVU-liknande förhållanden under resterande del av 2018.

Arbets- och företagsnämnden har under 2018 erhållit cirka 37,5 miljoner kronor från Migrationsverket för nyanlända vilket är 3,2 miljoner kronor lägre än budget för perioden. Statsbidraget för nyanlända under hela 2018 budgeterades till cirka 61 miljoner kronor, men en uppdaterad prognos baserad på Migrationsverkets anvisningstal pekar mot cirka 50 miljoner kronor. Under hösten minskar totala antalet nyanlända inom etableringen kraftigt i takt med att det stora antalet nyanlända som anvisades under hösten 2016 lämnar etableringsperioden. En viss diskrepans fanns mellan anvisningsdatum och etableringsperiodens start för vissa individer, det så kallade glappet. Full effekt av intäktsbortfallet för nyanlända som kom till Nacka under 2016 syns därför först under 2019.

I inledningen av tertial 3 har Migrationsverket bekräftat avslag för återsökta summor motsvarande 18 miljoner kronor för verksamheten ensamkommande barn och unga 2016. Utredning om överklagandemöjligheter pågår och får utvisa om och i så fall hur stor del av detta belopp som belastar nämndens ekonomi under 2018.

Höga kundbetyg för vuxenutbildningen

Resultatet från elevenkäten till alla elever som studerar vid vuxenutbildningar i hela Stockholmsregionen våren 2018 visar att Nackas elever generellt är mer nöjda med sin skola än genomsnittet för regionen.

Nacka är först i Sverige med att robotisera delar av vuxenutbildningen

Under perioden har robothandläggning av ansökningar till kommunal vuxenutbildning införts. Målet är att roboten under året ska hantera samtliga 25 000 ansökningar. Planering av automatisering av ytterligare processer inom vuxenutbildning och sfi pågår.

Fortsatt oklart läge kring gymnasielagen

Det är ännu oklart hur den nya gymnasielagen kommer att tolkas, och huruvida de upp till 30 stycken personer som kan vara aktuella för Nackas del får fortsätta sina studier eller ej. Vid positivt utfall kan kostnader upp emot cirka 1,5 miljoner kronor på årsbasis för utbildning att uppstå. Hur kostnader för boende och administration ska hanteras och eventuellt ersättas är ännu ej kommunicerat från de ansvariga myndigheterna.

Särskilda uppdrag från kommunfullmäktige - lägesrapport

I Mål och Budget för 2018-2020 gav kommunfullmäktige arbets- och företagsnämnden följande särskilda uppdrag för 2018:

- a. prioritera vuxenutbildningar som leder till arbete och där det finns tydlig brist på arbetskraft.
- b. verka för billigare boenden för nyanlända flyktingar.

Prioritera vuxenutbildningar som leder till arbete och där det finns tydlig brist på arbetskraft

Under inledningen av 2018 har insatser inom det som kallas jobbspår, där deltagarna utbildas inom ett bristyrke samtidigt som de läser svenska för invandrare, prioriterats. Utbildningen, som bygger på en modell från Delegationen för unga och nyanlända i arbete (DUA) och Arbetsförmedlingen, är framtagen i nära samarbete med de branscher som har behov av arbetskraft och undervisningen är till stor del förlagd hos lokala arbetsgivare. Insatsen, som förväntades leda till en snabb väg ut i egen försörjning för kunden, bjuder dock på stora utmaningar kopplade till deltagarnas språkkunskaper. En översyn och eventuell ompaketering av insatsen pågår. Parallellt med jobbspåren har dock arbetsmarknadsinsatsen "språk- och arbetsintroduktion" använts med stor framgång.

Vidare prioriteras riktade yrkesutbildningar vilket har visat goda resultat. Efterfrågan har ökat med fyra procent under året och vård- och omsorgsprogrammet är den mest efterfrågade utbildningen.

Verka för billigare boenden för nyanlända flyktingar

Tät dialog har förts med enheten för fastighetsförvaltning om bostadsbeståndet, i syfte att undvika bostäder som medför för höga hyreskostnader. Ett flertal objekt har lyfts ur beståndet och arbete med avveckling av dyra inhyrningar pågår. Vidare har nyanlända hushåll matchats till en lägre yta per person än tidigare. Genomsnittet per person för nya matchningar sedan årsskiftet är 14 kvadratmeter att jämföra med 21 kvadratmeter under 2017.

2.1 Bästa utveckling för alla

Egen försörjning är en vinst för alla. Genom jobbpeng ges stöd till arbete, studier och eget företagande till de Nackabor som har behov

Kommentar

Fortsatt stabila resultat inom vuxenutbildningen

Resultatet inom Nackas kommunala vuxenutbildning har under flera år legat på en hög och stabil nivå. Av eleverna på grundläggande vuxenutbildning uppnår 93 procent lägst betyget godkänt efter avslutad kurs. Motsvarande resultat för den gymnasiala vuxenutbildningen är 88 procent. Målnivån är 91 procent. Under året har flera insatser genomförts för att bibehålla goda resultat, höja lägsta nivån samt kvalitetssäkra insatserna hos våra 35 jobb- och utbildningsexperter inom vuxenutbildningen. Bland annat utvecklat det systematiska kvalitetsarbetet, uppföljning av samtliga utbildningsanordnare samt förtydligat ansvarsfördelningen mellan kommunen och skolorna. Antalet elever har ökat med en procent och antalet kurser har ökat med cirka sju procent hittills under 2018. Skillnaden förklaras med att antalet kurser per elev har ökat något.

Riktade yrkesutbildningar och jobbspår för fler i egen försörjning

I inledningen av 2018 ingick kommunen en överenskommelse med Arbetsförmedlingen om att starta så kallade jobbspår, en insats där sfi-studier kombineras med gymnasiala yrkeskurser som innehåller arbetsplatsförlagt lärande. Under våren startades ett tiotal jobbspår och deltagare rekryterades. Insatsen har dock haft stora utmaningar, bland annat med krav på språkkunskaper för att kunna tillgodogöra sig innehållet i yrkeskurserna. Kommunens jobb- och utbildningsexperter har beslutat att inte påbörja några nya starter inom jobbspåren under hösten och en översyn av insatsen pågår. Målet om att 125 deltagare från kommunens kundgrupp påbörjar något jobbspår under 2018 kommer därför ej att uppnås. De 35 personer som har påbörjat jobbspår under året kommer att få fullfölja utbildningen.

Under översynen av jobbspåren prioriteras istället jobbpenge språk- och arbetsintroduktion och riktade yrkesutbildningar som har visat goda resultat. Efterfrågan på yrkesutbildningar har ökat med fyra procent under året. Vård- och omsorgsprogrammet är den mest efterfrågade yrkesutbildningen.

Stärkta resultat inom svenska för invandrare

Resultaten inom svenska för invandrare (sfi) har under flera år legat under nämndens målnivå på 42 procent. Under andra tertialet 2018 låg andelen elever som fick godkänt betyg senast terminen efter kursstart exakt på målnivån, vilket dock är en försämring jämfört mot första tertialet 2018 då utfallet var 53 procent. En trolig anledning till skillnaden är att elever i högre utsträckning är frånvarande från sfi-studier under sommarmånaderna.

Genom den djuputredning som kommunen gjorde under våren 2018 gällande vad som påverkar sfi-resultaten har ett antal förbättringsåtgärder och utvecklingsområden identifierats (AFN 2018/146). Flera aktiviteter har redan genomförts i syfte att stärka resultaten, exempelvis workshop med sfi-anordnare, flygande inspektioner samt översyn av auktorisationsvillkoren. Fokusgrupper med sfi-elever, översyn av ersättnings- och betygsmodellen är exempel på andra aktiviteter som pågår. Under hösten initieras också framtagning av jämförelsemått samt förberedelser för ett pilotprojekt där kunder studerar sfi på heltid. En fullständig redovisning av de insatser och åtgärder som genomförts och kommer att genomföras finns i AFN 2018/224.

Nyanlända med ekonomiskt bistånd

Under etableringen uppbär cirka 48 procent av de nyanlända ekonomiskt bistånd från kommunen. Vid utgång ur etableringsperioden har endast 21 procent fortsatt behov av ekonomiskt bistånd efter tertial 2. Detta resultat bör jämföras med de uppgifter om cirka 4-5 år i genomsnittlig etableringstid som cirkulerar på nationell nivå. Utfallet har dessutom förbättrats sedan första tertialet, vilket är något överraskande. För att undvika att göra överdrivet positiva prognoser om utfall framåt ska underlaget djupstuderas i jakt på orsakssamband. En faktor som bör utredas är till exempel hur stor del av utfallet som är hänförligt till individer som har flyttat till annan del av landet efter avslutat kontrakt i genomgångsbostad.

Sommarjobb

I år sökte 1 209 ungdomar sommarjobb via Nacka kommun. Totalt erbjöds 741 ungdomar jobb, varav 496 kommunala platser och 245 hos privata arbetsgivare. Av dessa var 296 flickor och 445 pojkar. 125 sommarjobb prioriterades till ensamkommande ungdomar och 34 platser var vikta till en prioriterad grupp inom socialtjänstens ansvarsområde. I likhet med förra året erbjöds entreprenörsprogrammet "Rookie Startup" (se bilaga 1) med 54 platser för ungdomar som har intresse av eget företagande. Verksamheten Ungt Inflytande erbjöds även detta år och 22 kreativa och engagerade sommarjobbare arbetade med lösningar för att öka ungas inflytande i kommunen. Kommunen har finansierat 396 av de kommunala feriejobben och Arbetsförmedlingen har bidragit med 100 extra feriejobb genom en särskild satsning från regeringen.

Det kommunala aktivitetsansvaret

Under vårterminen 2018 har 65 ungdomar hoppat av gymnasiet eller flyttat till kommunen utan gymnasieexamen. 2017 var motsvarande siffra 66 ungdomar. Under perioden har 50 ungdomar haft en arbetsmarknadsinsats från kommunen. Under samma period 2017 var antalet insatser 27 (se bilaga 2).

	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål	
	Andel kursdeltagare inom gymnasial vuxenutbildning med lägst godkänt betyg. (Egen mätning, ej uppföljning KF).	89 %	88 %	88 %	91 %	T2 T3

	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål	
●	Andel kursdeltagare inom grundläggande vuxenutbildning med lägst godkänt betyg. (Egen mätning, ej uppföljning KF).	94 %	91 %	93 %	91 %	T2 T3
●	Andel kursdeltagare inom svenska för invandrare som senast terminen efter kursstart med lägst godkänt betyg. (Egen mätning).	38 %	35 %	42 %	42 %	T1 T2 T3
●	Andel nyanlända som har ekonomiskt bistånd efter 2 år (Egen mätning, Ny indikator 2018).			21 %	50 %	T1 T2 T3

2.2 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Nackabors erfarenheter ska tas tillvara. Mötesplatser för innovation och entreprenörskap bidrar till ett välkomnande, inkluderande och mångkulturellt samhälle. Nyanlända nackabors bostad finns i alla kommundelar. Kommunen skapar möjlighet till språkutveckling, ökad integration och jobb i samspel med civilsamhälle och näringsliv.

Kommentar

Entreprenörshubben

Målet med entreprenörshubben är att förkorta tiden för etablering för nyanlända samt öka graden av sysselsättning genom företagande eller anställning för nyanlända med entreprenöriell kompetens och erfarenhet av eget företagande från hemlandet. Under 2018 har fem enskilda firmor startat, två aktiebolag och ett socialt företag registrerats samt fyra ideella organisationer bildats. Vidare har sex deltagare fått anställning inom den privata respektive den offentliga sektorn. Utöver dessa har cirka 60 personer deltagit i hubbens verksamheter i form av rådgivning, praktisk handledning samt frukostseminarium. Entreprenörshubbens verksamhet och kostnadseffektivitet kommer att utvärderas under hösten 2018.

Arbetslöshet bland utrikesfödda

Arbetslösheten för utrikesfödda har sjunkit från 2017 till 2018. Minskningen beror delvis på den rådande högkonjunkturen men också på allt effektivare arbetsmarknadsinsatser. Arbetslösheten hos Nackas utrikesfödda är jämförbar med läget i andra kommuner i Stockholms län och lägre än riksgenomsnittet.

Nyanlända och egen bostad

Av de nyanlända som tecknade genomgångsbostadskontrakt med kommunen under tertiäl I och 2 2016 har cirka 65 procent hittat egen bostad vid den tvååriga kontraktperiodens slut. Något mindre än hälften av dessa har i sin tur hittat bostad i Nacka. Det förhållandevis goda resultatet bör vägas emot att de hushåll som anlände tidigt under 2016 bestod av en högre andel singlar och par utan barn än de som kom senare under 2016 och 2017.

Läget på bostadsmarknaden i Stockholmsområdet är en försvårande faktor för att uppnå målet att alla ska hitta egen bostad inom två år. Insatser för att stärka de nyanländas möjligheter att hitta egen bostad, både direkt och indirekt, genomförs löpande. Effektiva arbetsmarknadsinsatser som ger kort tid till egen försörjning bidrar till bra utfall för indikatorn eftersom fast inkomst ofta är ett krav för att kunna skriva kontrakt för en bostad.

	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål	
	Antal kunder som efter insats från kommunen startar eget företag under ett år. (Egen mätning)	5	8	8	10	T1 T2 T3
	Arbetslöshet hos utrikesfödda i Nacka (Arbetsförmedlingens statistik).	11,1	12,6	9,4	10	T1 T2 T3
	Andel anvisade nyanlända i egen bostad vid etableringsperiodens slut (Egen mätning).		7 %	65 %	100 %	T1 T2 T3

2.3 Stark och balanserad tillväxt

När Nacka växer ökar antalet arbetsgivare som har behov av arbetskraft. En viktig del är att ge arbetsökande Nackabor förutsättningar att stärka sina kunskaper och färdigheter så de matchar arbetsgivarnas och näringslivets behov kompetens.

Kommentar

Fler i egen försörjning under perioden

Totalt 1336 personer har varit aktiva i någon form av arbetsmarknadsåtgärd hos kommunen, landstinget eller Arbetsförmedlingen hittills under året. Huvuddelen av dessa personer har också uppburet ekonomiskt bistånd. Knappt 500 stycken har haft insatsen jobbpeng via kommunen. Övriga kunder har varit sjukskrivna, haft rehabiliterande insatser via landstinget, rehabiliterande insatser via kommunen eller arbetsmarknadsinsats hos Arbetsförmedlingen.

För totalt 514 av kunderna har insatserna avslutats och de uppbär inte heller längre ekonomiskt bistånd. Av dessa gick 142 personer vidare till arbete, studier eller eget företagande. Övriga kunder har flyttat från Nacka (120 personer), avslutats på grund av sjukdom, pension, föräldraledighet eller för att de inte längre uppbär ekonomiskt bistånd. Per den sista augusti är 807 kunder aktuella för insats.

Andelen nackabor som uppnått egen försörjning efter avslutad arbetsmarknadsinsats från kommunen är 72 procent, vilket överträffar nämndens mål om 65 procent. Det förbättrade resultatet i förhållande till föregående period beror dels på ett mer rättvisande utfall som beror på att antalet nyanlända som lämnar etableringsperioden ökar, vilket minskar effekten av "enstaka individer" i andelstalen, och dels har arbetsmarknadsåtgärderna haft bättre effekt än motsvarande period föregående år. Många nyanlända som närmar sig etableringsperiodens slut har blivit självförsörjande genom insatsen språk och arbetsintroduktion.

Samordningsförbundet VärNas projekt MIA

Sex samordningsförbund i Stockholms län, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Stockholms läns landsting samverkar i projektet MIA (mobilisering inför arbete), som riktar sig till långtidsarbetslösa med ohälsa. Projektet har beviljats medel ur europeiska socialfonden och VärNa är en av samverkansparterna. Syftet med projektet är att utveckla samordnade insatser från flera myndigheter för att möta individer med stor psykisk ohälsa, olika förutsättningar och behov. Projektets mål är att bidra till att individerna närmar sig arbetsmarknaden. Insatserna utvecklas i samverkan och alla deltagare får en myndighetsgemensam kartläggning och planering för att få möjlighet till arbete eller studier utifrån sina egna förutsättningar. Insatser som kan vara aktuella är

motiverande kurser, samtalsstöd, bedömning av aktivitetsförmåga, arbetsträning på sociala företag eller praktik på en arbetsplats.

Projektet kommer att omfatta 355 stycken deltagare från Nacka och Värmdö under perioden 2017 till 2020. Under 2018 har 53 nackabor deltagit i projektet. För 22 av dessa har insatsen avslutats och 7 stycken har numera egen försörjning. Resterande individer som inte längre deltar i MIA-projektet har fortsatt rehabilitering i ordinarie myndighet eller är sjuka.

Naturbaserad förrehabilitering i Hälsoträdgård i Nyckelviken

Hälsoträdgården i Nyckelviken erbjuder förrehabilitering för personer med ohälsa eller oklar arbetsförmåga, i syfte att de ska kunna närma sig arbetsmarknaden. Hälsoträdgården har uppdrag att ta emot 60 personer under 2018. Under året har insatsen avslutats för 18 personer, och av dessa har elva gått vidare till arbetsmarknadsinsatser via jobbpeng och sju personer har behövt vårdinsats. För närvarande har Hälsoträdgården 12 deltagare.

	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål	
	Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som fått egen försörjning (Egen mätning)	64 %	44 %	90 %	90 %	T1 T2 T3

2.4 Maximalt värde för skattepengarna

**Jobbpeng bidrar till egen försörjning och minskat behov av bidrag.
Individanpassade insatser och flexibel vuxenutbildning innebär en snabb och effektiv väg in på arbetsmarknaden.**

Kommentar

Biståndsberoende

Totalt utbetalades drygt 27 miljoner kronor i ekonomiskt bistånd under årets andra tertial. Av denna summa utgör cirka 70 procent bistånd till målgrupperna som omfattas av arbetsmarknadsinsatser. Övriga 30 procent går till pensionärer, personer som tillfälligt haft behov av ekonomiskt bistånd för till exempel begravningskostnader eller tandvård, låginkomsttagare och ett mindre antal ensamkommande barn och unga mellan 16-18 år som studerar och bor på stödboende med kompletterande ekonomiskt bistånd. Cirka 18 procent av det totala ekonomiska biståndet beviljas till målgruppen nyanlända inom etableringen.

Trenden är positiv både för långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd, där målnivån uppnås, och unga vuxna med ekonomiskt bistånd där målnivån är nära att uppnås. Det positiva läget på arbetsmarknaden samt olika insatser för att minska individens biståndsbehov har haft bra effekt, till exempel den minskade bostadsytan per person i genomgångslägenhet som har åstadkommit genom översyn av bostadsbeståndet och effektivare matchning mellan hyresgäster och bostad.

Mål för genomsnittstid i insats har delvis uppnåtts

Genomsnittstiden i insats jobbpeng är 235 dagar, vilket är en ökning jämfört med föregående period. Nämndens mål om 190 dagar nås enbart för insatsen jobbpeng grund (178 dagar). Insatsen förstärkt

jobbpeng riktar sig till kunder med komplex situation där många myndigheter behöver samverka för att kunden ska nå egen försörjning vilket gör att insatsen pågår en längre tid (281 dagar). Jobbpeng språk- och arbetsintroduktion riktar sig till nyanlända som både behöver tid för att lära sig svenska men också behöver hjälp att komma närmare arbetslivet till exempel genom arbetsmarknadsutbildning och /eller jobbsökaraktiviteter (246 dagar).

	Indikatorer	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål	
	Andel vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd (Egen mätning)	37,7 %	34 %	22 %	30 %	T1 T2 T3
	Andel unga vuxna med ekonomiskt bistånd (Kolada)	2,8 %	3,4 %	2,6 %	2,3 %	T1 T2 T3
	Genomsnittlig insatstid innan egen försörjning. (Egen mätning)	201	240	235	190	T1 T2 T3

3 Ekonomiskt resultat

Verksamhet, tkr	Ack utfall 2018			Ack budget 2018		Helår budget och prognos 2018		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Budget netto	Prognos netto	Prognos avvikelse
Grundläggande vuxenutbildning, check	1 551	-4 512	-2 961	-4 153	1 192	-6 229	-5 229	1000
Gymnasial vuxenutbildning, check	11 226	-32 518	-21 292	-27 004	5 712	-40 506	-35 506	5000
Svenska för invandrare, check	2 743	-11 548	-8 805	-8 665	-140	-12 997	-12 997	0
Arbetsmarknadsinsatser, check	0	-13 969	-13 969	-18 695	4 726	-28 043	-24 043	4000
Arbetsmarknad, övrigt	1 596	-22 658	-20 616	-21 195	579	-31 792	-30 792	1000
Samhällsorientering, kundval	0	-654	-654	-2 143	1 489	-3 215	-2 215	1000
Ekonomiskt bistånd	947	-51 901	-50 954	-47 926	-3 028	-71 889	-78 889	-7 000
Ensamkommande barn	67 007	-85 236	-18 229	0	-18 229	0	-23 000	-23 000
Nyanlända flyktingar	37 517	-8 398	29 119	34 389	-5 270	51 584	37 584	-14000
Nyanlända flyktingar, bostadsförsörjning	17 153	-18 408	-1 255	0	-1 255	0	-3 000	-3000
Nämnd	0	-641	-641	-505	-136	-758	-758	0
Myndighet och huvudmannauppgifter	1 826	-32 939	-31 113	-25 433	-5 680	-38 150	-46 150	-8000
Summa	141 566	-283 382	-141 370	-121 330	-20 040	-181 995	-224 995	-43 000

3.1 Utfall för perioden

Vuxenutbildning, SFI och samhällsorientering

Resultat och orsaker

Det ekonomiska resultatet för grundläggande vuxenutbildning efter tertial 2 är minus 3 miljoner kronor, vilket är 1,2 miljoner bättre än budget. Resultatet föranleder förändring av prognosen för helåret, vilket betyder en prognostiserad positiv budgetavvikelse på en miljon.

Utfallet för gymnasial vuxenutbildning, minus 21,3 miljoner kronor, avviker positivt med nästan 5,7 miljoner kronor mot budget. Trots ökat flyktingmottagande under året samt fler personer med utbildningsplikt bedöms helårsutfallet vara en positiv budgetavvikelse på cirka fem miljoner kronor.

Utfallet för svenska för invandrare är minus -8,8 miljoner kronor, vilket är cirka 0,1 miljoner kronor sämre än budget. Prognosen är fortsatt att efterfrågan kommer att öka successivt under året i takt med att Migrationsverket anvisar nyanlända till Nacka. Bedömningen är att utfallet kommer att vara i paritet med budget.

Resultatet för samhällsorientering är minus 0,7 miljoner kronor, vilket är cirka 1,5 miljon kronor bättre än budget och beror på att antalet anvisade nyanlända var mycket lågt inledningsvis under året. Utfallet förväntas närma sig budget under året, men prognosen är att helårsresultatet blir en positiv budgetavvikelse på cirka en miljon kronor.

Åtgärder och risker

Det sammantagna utfallet inom området vuxenutbildning, sfi och samhällsorientering pekar på att budgeten kommer att underskridas kraftigt under året, och inga särskilda åtgärder är därför vidtagna. Det finns dock risker i form av mindre stadsbidrag än beräknat samt att efterfrågan ökar ännu mer än prognos, på grund av utbildningsplikt och/eller att målgruppen har behov av längre tid i insats än tidigare. Viss höjd för detta har tagits i prognosen, samt i budget inför 2019.

Arbetsmarknad

Resultat och orsaker

Utfallet för Arbetsmarknadsinsatser check, även kallat jobbpeng, är minus 14 miljoner kronor, vilket är en positiv budgetavvikelse på cirka fem miljoner kronor. Efterfrågan väntas öka successivt under året i takt med att allt fler står utan egen försörjning vid utgång ur etableringsprogrammet. Under 2018 förväntas andelen kvotflyktingar bli större än tidigare år, vilket kan påverka efterfrågan på framförallt jobbpengen "språk och arbetsintroduktion". Helårsutfallet beräknas bli en positiv budgetavvikelse på cirka fyra miljoner kronor.

Budgetposten "Arbetsmarknad övrigt" inkluderar bland annat sommarjobben, föreningsbidrag, avtal med VårNa, konsumentrådgivning, avtal med kommunala produktionen och entreprenörshubben. Utfallet är minus 20,6 miljoner kronor, vilket är en positiv budgetavvikelse på cirka 0,6 miljoner kronor. Orsaken till den positiva avvikelsen är främst att ett flertal avtal har omförhandlats inför 2018 med positiv ekonomisk effekt. Kostnaderna för nya förvaltningsavtal, IT-stöd och utveckling genom bland annat digitalisering och robotisering förväntas minska överskottet under året. Prognosen är att helårsutfallet blir en positiv budgetavvikelse på cirka en miljon kronor.

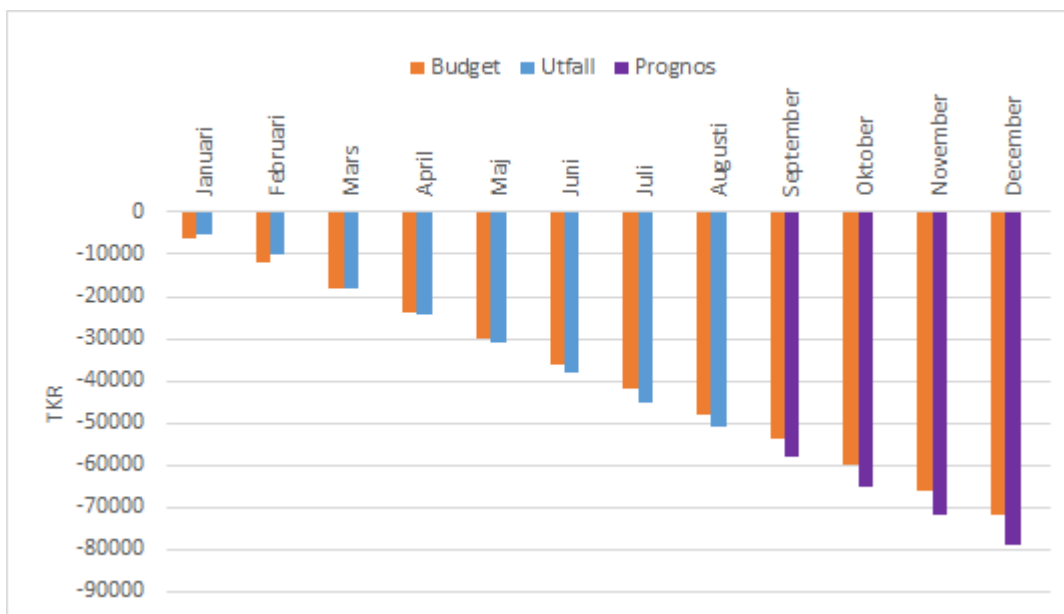
Åtgärder och risker

Utfallet väntas överträffa budget, inga åtgärder är vidtagna. Arbetet med översyn av avtal kommer att fortgå. Den största kända risken ligger i en kraftigt ökad efterfrågan på grund av ökad andel kvotflyktingar. Effekten blir i så fall tydlig under senare delen av hösten och framförallt under 2019.

Ekonomiskt bistånd

Resultat och orsak

Det ackumulerade resultatet är cirka minus 51 miljoner kronor, vilket är en negativ budgetavvikelse om minus tre miljoner kronor. Prognosen är fortsatt att helårsresultatet kommer att avvika negativt från budget med sju miljoner kronor.

Figur 1. Nettoresultat: budget, utfall och prognos för ekonomiskt bistånd 2018.

Den eftersläpning av utbetalning som verksamheten rapporterat vid varje månadsskifte under våren, är eliminerad under tertiäl 2.

Statistik

Tertiäl 2	antal	skillnad jmf fg mätning (antal)	skillnad jmf fg mätning (%)	trend	prognos helår
Hushåll med ekonomiskt bistånd (år)	1274	+64	+5,3	ökande	1300
Öppna insatser	1012	-56	-5,2	minskande	
Ansökningar (mån)	824	51	+6,6	ökande	800

Kommentar: Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd ökar något i takt med att flera nyanlända anvisas till Nacka. Prognosen som gjordes vid årsskiftet på cirka 1 300 hushåll vid årsskiftet 2018/2019 kvarstår, men kan eventuellt vara något i underkant. Långtidsbehovet minskar tillsynes för närvarande, men beror sannolikt på snabbare avslut av insatser som ska stängas som ligger kvar öppna utan att det betalas ut några medel. Prognosen är fortsatt att genomsnittsantalet ansökningar ligger på cirka 800 per månad under året. Det genomsnittliga utbetalade beloppet per år och familj uppgår till 61 978 kronor i augusti, vilket ligger i nivå med det genomsnittliga utbetalda belopp för maj månad i år. Under sommarmånaderna juni och juli uppgick det genomsnittliga utbetalda beloppet till cirka 1 700 kronor lägre vilket till stor del är hänförligt till en viss ökad rörlighet bland biståndssökare under sommaren.

Flera avtal med dyra bostadslösningar för tillfälligt boende har avslutats. Kostnaden för det genomsnittliga utbetalda försörjningsstödet kopplat till tillfälligt boende 2018 är i nivå med föregående års period. Under årets sista tertiäl kommer effekten av de avslutade avtalen bli märkbar.

Det så kallade glappet har varit i stort sett obefintligt under de första åtta månaderna.

Åtgärder

Åtgärder pågår för att begränsa kostnadsutvecklingen inom ekonomiskt bistånd. Följande kan rapporteras:

- 25 personer har rekryterats till extratjänster i kommunens verksamheter per den sista augusti och totalt 50 har beviljats en extratjänst.
- till och med augusti har 35 personer påbörjat så kallade jobbspår, varav 25 personer är kvar i insatsen
- den totala genomsnittsytan per person i genomgångsbostad för de nyanlända är 14 kvadratmeter per person. Det är en minskning med sju kvadratmeter jämfört med 2017 och motsvarar cirka tre miljoner lägre behov av ekonomiskt bistånd på årsbasis.
- ytterligare ett antal inhyrningar av fastigheter som försvårar en effektiv matchning har avbrutits.
- ett antal visstidansälda har rekryterats för att säkerställa handläggning av ansökan om ekonomiskt bistånd resterande del av året.
- Boendefunktion för tätare uppföljningskontakter kring kunder som bor i tillfälligt boende upprättad.
- Systematiskt arbete för att ersätta dyra lösningar i lägenhetshotell med billigare alternativ pågår.

Risker

Det nya etableringsprogrammet som infördes första januari 2018 kan komma att få effekter på behovet av ekonomiskt bistånd hos nyanlända. Utvecklingen kommer att följas noga under året. Arbetsförmedlingen har åter ett mindre "glapp", det vill säga tiden mellan anvisning till kommunen och startad etableringsperiod. I det nya etableringsprogrammet får dock den nyanlända ekonomiskt stöd under den kartläggning som inleds tidigt efter inflytt i kommunen. Ersättningen ligger 100 kronor per dag under etableringsstödet nivå fram till dess att kartläggningen är klar och etableringsperioden startar. Det är för tidigt att dra slutsatser kring hur detta har och kan påverka utvecklingen inom ekonomiskt bistånd.

Om antalet anländande anhöriga till ensamkommande barn ökar kommer kostnaderna för ekonomiskt bistånd att stiga mer än beräknat. Hittills under året har åtta familjer anslutit till ensamkommande barn i Nacka.

Om antalet anländande anhöriga till tidigare kommunanvisade ökar kommer kostnaderna för ekonomiskt bistånd att stiga mer än beräknat.

Ensamkommande barn och unga

Resultat och orsaker

Det ackumulerade resultatet tillika budgetavvikelsen är minus 18,2 miljoner kronor för verksamheten ensamkommande barn och unga. Augusti månads resultat är 0,7 miljoner kronor sämre än föregående månad. Trots detta bedöms utvecklingen vara positiv i förhållande till första tertialet, vilket bland annat beror på minskade kostnader för boende, tomhyror samt myndighetsutövning.

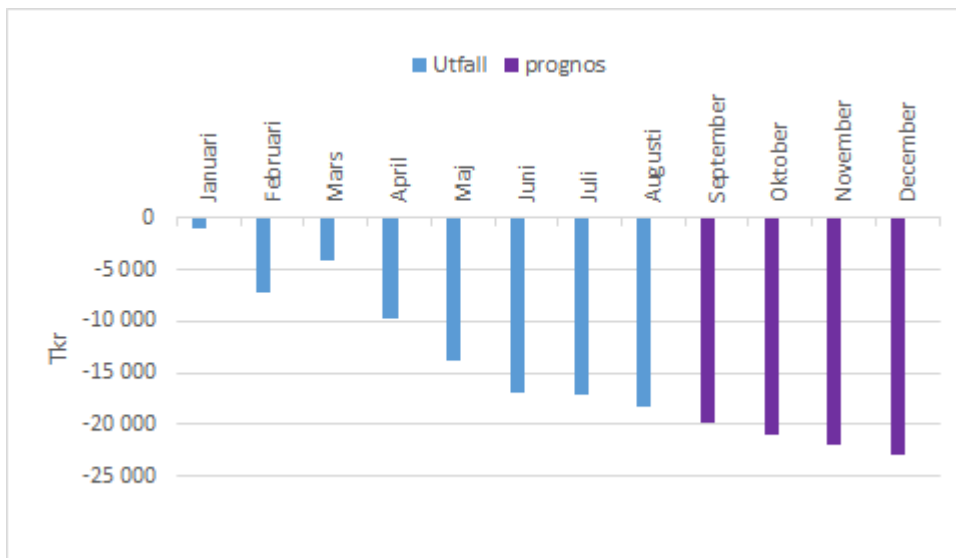
Vid augusti månads slut är avtalade platser i princip fullbelagda. Antalet obelagda platser har under perioden varit 1-2 stycken, vilket inneburit en total kostnad på 50 000 kronor.

Anledningen till underskottet i verksamheten är skillnaden mellan totala kostnader och intäkter i form av schablonersättningar samt återsökta medel från Migrationsverket. Skillnaden beror bland annat på barnens/de ungas individuella behov som leder till en placering som är dyrare än schablonersättningen, samt utfallet vid Migrationsverkets beslut kring återsökta medel. Sammantaget är det en mycket stor osäkerhet i prognosunderlaget, inte minst på intäktssidan.

Årsutfallsprognosen justeras efter tertial 2 till minus 23 miljoner kronor. Av dessa har alltså 18,2 miljoner kronor upparbetats under årets två första tertial, och en kraftig vändning av

kostnadsutvecklingen är genomförd.

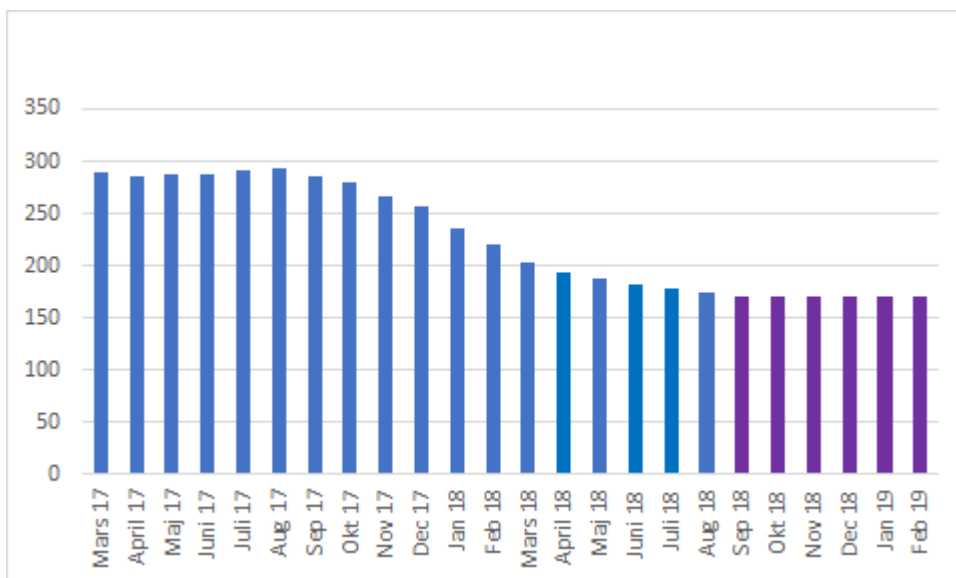
I slutet av september har Migrationsverket bekräftat avslag för 18 miljoner kronor av de återsökta medlen för 2016. Noggrann utredning om överprövningsmöjlighet och sannolikhet att få hela eller delar av summan beviljad pågår. Utredningen kan komma att leda till att hela eller delar av summan som avslagits också kommer att belasta årsutfallet för verksamheten. Vidare kan eventuella avslag för återsökta medel för 2017 och första tertialet 2018 komma att belasta resultatet beroende på Migrationsverkets beslut och när i tiden de tas.

Figur 2. Nettoutfall och prognos, ensamkommande barn 2018.

Statistik

Vid augusti månads utgång ansvarade Nacka kommun för 174 ensamkommande barn/unga, vilket är en minskning med fyra barn/unga sedan föregående månad. Åtta ensamkommande barn har anvisats till kommunen under året.

Figur 3: Antal barn/unga

Boendekostnaden per barn och dygn motsvarade cirka 1232 kronor under augusti, vilket är en ökning med 109 kronor sedan föregående månad men en minskning med cirka 155 kronor jämfört med tertial I. Myndighetsutövningen per barn/ungdom och dygn motsvarade cirka 153 kronor,

vilket är en ökning med tio kronor sedan föregående månad, men en minskning med cirka 47 kronor jämfört med tertial I. De ökade boendekostnaderna per barn sedan föregående månad beror främst på ett antal vårdkrävande placeringar där kostnaden överstiger schablonersättning och där det saknas ett tydligt regelverk kring möjligheten att återsöka faktisk kostnad för. Den ökade kostnaden kan alltså komma att kompenseras från Migrationsverket vid återsökning av kostnaderna. Den totala genomsnittskostnaden per barn/ungdom och dygn uppgick till 1395 kronor, vilket inkluderar kostnader för obelagda platser, myndighetsutövning och för samtliga övriga insatser kopplat till barnen/ungdomarna. Skillnaden mellan total kostnad och intäkt är en starkt bidragande orsak till att verksamheten går med underskott jämfört med budget. Skillnaden har dock minskat kraftigt sedan tidigare under året.

Åtgärder

Ett antal åtgärder har genomförts, påbörjats eller pågår för att bromsa den negativa kostnadsutvecklingen:

- Fokus i verksamheten ligger på att så snabbt som möjligt flytta ungdomar till billigare boendeformer.
- Antalet avtalade platser har minskats med 59 stycken under året. Från och med mars 2019 kommer samtliga avtalade platser vara avvecklade.
- Två ramupphandlingar har genomförts i samarbete med andra kommuner för att säkerställa mindre kostnadsdrivande boendelösningar.
- Anpassning av myndighetsorganisationen till det minskade antalet ensamkommande barn och unga pågår.

Risker

Kostnaden för placeringar för ensamkommande barn/unga med utökat vårdbehov överstiger de statliga schablonersättningarna. Vid återsökning av faktiska kostnader, som görs retroaktivt, finns risk att Migrationsverket avslår ansökan. Hittills under året har cirka 1,5 miljoner kronor i återsökta medel avslagits. Ytterligare avslag kan komma framöver och ökad försiktighet vid prognostisering av intäkter görs därför för resten av året.

Bostadsförsörjning nyanlända

Resultat och orsaker

Utfallet hittills under 2018 är minus 1,3 miljoner kronor och är beräknat utifrån en schablonsumma på 2 000 kr per kvadratmeter som arbets- och företagsnämnden hyr av kommunstyrelsen och intäkter i form av hyror från hushåll i genomgångsbostad. Helårsprognosen justeras i samband med denna rapport på grund av större återställningskostnader hänförliga till bostäderna på cirka 1,5 miljoner kronor. Prognosen kommer att justeras till en budgetavvikelse på minus tre miljoner kronor.

Till och med augusti månad har 37 hushåll om sammanlagt 145 personer, varav 84 barn, sagts upp från sin genomgångsbostad på grund av att den tvååriga etableringsperioden är slut.

24 hushåll om totalt 98 personer har flyttat till eget boende sedan årsskiftet, varav cirka hälften i annan kommun. Sju hushåll om 31 personer har beviljats tillfälligt boende. Sju hushåll hade inte hunnit flytta ut vid månadsskiftet. Andelen hushåll som har beviljats tillfälligt boende är cirka 20 procent vilket är mycket lägre än den första prognosen. Underlaget är fortfarande litet, men under hösten ökar antalet hushåll som lämnar genomgångsbostaden och det finns en risk att både antalet och andelen hushåll som beviljas tillfällig bostad stiger.

Åtgärder

Under året har insatsen "bosökarstöd och bointroduktion för nyanlända" startats upp. Det är ännu svårt att mäta utfallet av insatsen men arbetet bedöms vara ett viktigt steg för att påskynda för kommunens nyanlända att hitta eget boende efter etableringsperiodens två år. Genom insatsen minskas risken för att de nyanlända behöver insats i form av tillfälligt boende via ekonomiskt bistånd efter de två åren i kommunens genomgångsbostad. Arbetet bedrivs delvis i samverkan med civilsamhället och för detta har så kallade §37a-medel beviljats från länsstyrelsen.

Risker

Kostnader för återställande av bostäder vid övergång mellan hyresgäster uppstår ofta, även i genomgångsbostäder. För återställandekostnader mellan hyresgäster i genomgångsbostäder debiteras arbets- och företagsnämnden, och dessa uppskattas till cirka 1,5 miljoner kronor under 2018. Viss risk föreligger för ökande återställandekostnader på grund av ett ökat slitage då fler personer matchas till ett mindre antal kvadratmeter per person.

Nyanlända flyktingar

Resultat och orsaker

Det ackumulerade utfallet för budgetposten nyanlända flyktingar för perioden är 29 miljoner kronor vilket är ett negativt utfall i relation till budget på cirka 5,2 miljoner kronor. Posten inkluderar intäkter i form av statsbidrag för nyanlända och diverse utgifter som till exempel etableringsstöd.

Den negativa budgetavvikelsen beror delvis på förskjutningen i Migrationsverkets årscykel för anvisningar, vilken medförde att endast ett fåtal nyanlända anvisades till Nacka under januari och februari samtidigt som verksamheten hade fasta kostnader. Förskjutningen fanns inte med i budgeten för 2018. Vidare sattes budgetramen vid ett tillfälle då det fanns skäl att tro att det totala mottagandet skulle bli större än faktiskt utfall. Prognosen har revideras i samband med denna rapportering då utfallet ser något bättre ut än befarat då den tidigare prognosen gjordes efter mars månad. Bedömningen är ett årsutfall på cirka 37 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse på cirka 14 miljoner kronor.

Statistik

Under januari-augusti har 50 hushåll om 164 personer tagits emot i kommunen på anvisning från Migrationsverket. Av de 164 anvisade är 89 barn. Kvotflyktingar utgör 44 procent (71 personer) av det totala antalet mottagna. Migrationsverket har meddelat att andelen kvotflyktingar som anvisas till Nacka ska vara på samma nivå som i övriga riket under året, och en utjämning till cirka 33 procent kan därför förväntas.

Utöver de som anvisats av Migrationsverket har sex nyanlända bosatt sig på egen hand i kommunen.

Risker

Kvotflyktingar behöver generellt sett mer stöd och längre insatser för att uppnå egen försörjning än andra nyanlända. I takt med att antalet kvotflyktingar i Nacka ökar under året är risken stor att kostnaderna för nyanlända överstiger budget.

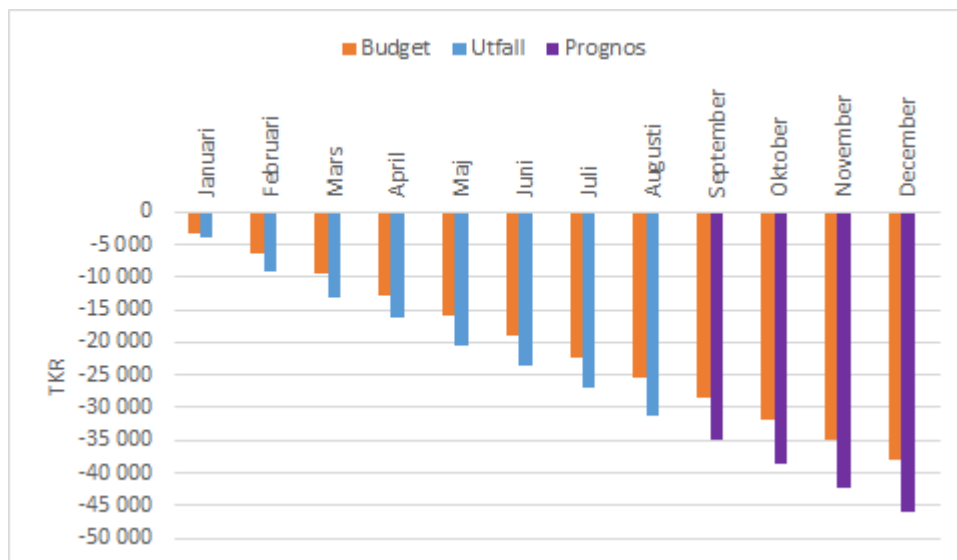
Myndighetsorganisation

Resultat och orsaker

Utfallet för myndighetsorganisationen, minus 31 miljoner kronor, motsvarar en negativ avvikelse i förhållande till budget på cirka 5,6 miljoner kronor.

Den negativa avvikelsen består bland annat på tidigare rapporterade höga konsultkostnader som uppstod under första halvåret. Dessa är framförallt förknippade med handläggningen av ekonomiskt bistånd och beror på hög sjukfrånvaro och på förseningar i det automatiseringsprojekt som har

pågått sedan hösten 2017. Till och med augusti har förseningarna medfört konsultkostnader om drygt två miljoner kronor, och högre kostnader för anställd personal i relation till budget motsvarande 3,6 miljoner kronor. I avvaktan på full förväntad effekt av den robotiserade handlägningsprocessen och i syfte att minimera konsultkostnader har verksamheten ekonomiskt bistånd förstärkts med ett antal visstidsanställningar. Under pågående rekryteringsprocess kommer en fortsatt konsultkostnad för en tillförordnad gruppchef att kvarstå. Utifrån den förstärkta bemanningen och det kvarstående konsultbehovet justeras helårsprognosen till minus åtta miljoner kronor.

Figur 4: Nettoutfall och prognos, myndighet och huvudmannaskap 2018.

Status i automatiseringsprojektet

Full förväntad effekt av robotisering av handlägningsprocessen för ekonomiskt bistånd är ännu inte uppnådd. Utvecklingsarbetet har återupptagits efter sommaren i syfte att så snabbt som möjligt öka antalet ansökningar som roboten hanterar helt korrekt från ansökan till förslag. Andelen kunder som ansöker digitalt via e-tjänsten ligger fortfarande omkring 70 procent. Verksamheten arbetar kontinuerligt och metodiskt för att öka andelen digitala ansökningar till förmån för pappersansökan.

Automatiseringen inom vuxenutbildningen löper enligt plan och förväntad effekt är uppnådd. Målet är att roboten under året ska hantera samtliga 25 000 ansökningar. Planer finns på automatisering av ytterligare processer inom vuxenutbildning och sfi. Upphandling pågår av ett nytt verksamhetssystem för vuxenutbildningen, vilket förväntas underlätta arbetet med robothandläggning och säkra driften ytterligare.

Åtgärder

Följande åtgärder pågår för att nå budgetramen för myndighetsorganisationen under 2018:

- minskning av antalet årsarbetskrafter med cirka 20 procent
- översyn av processer i syfte att öka automatiseringsgraden
- användande av visstidsanställning istället för konsulter vid underkapacitet

Risker

Hög sjukfrånvaro och försenad effektivisering av robotiserad handläggning inom verksamheten ekonomiskt bistånd kommer att leda till högre personalkostnader än budgeterat även under årets tredje tertial.

4 Investeringar

Investeringar	Inkomster T2 2018	Utgifter T2 2018	Utfall netto T2 2018	Årsbudget 2018	Avvikelse utfall T2/årsbudget

Investeringar

	Årsbudget						Årsprognos	Totalt
	2018	2018	2018	2019	2020	2021	2022=>	
Investeringar per nämnd, mnkr	Inkomster	Utgifter	Netto	Netto	Netto	Netto	Netto	Netto
Nya investeringar								
Tillägg för tidigare beslutade investeringar								
Summa tillkommande inv (nya+tillägg)								
Senast beslutad budget (T1 2018)								
Ny investeringsbudget 2018-2022								
Skillnad ny budget och senast beslutad budget								

Tre största investeringar	Projektbudget	IB	Inkomster	Utgifter	Netto	UB	I anspråkstagande datum

5 Sjukfrånvaro bland kommunens medarbetare

Sjukfrånvaron för arbets- och företagsenheten uppgår under perioden till totalt 7,07 procent. Korttidssjukfrånvaro 4,56 procent och långtidssjukfrånvaro 2,51 procent. Den allt för höga korttidssjukfrånvaron kommer att följas under hösten och insatser för ökad friskhet planeras. Sjukfrånvaron beror främst på infektionssjukdomar såsom förkylning. Långtidssjukfrånvaron är inte arbetsrelaterad och kommer med stor sannolikhet att minska till årsskiftet då två personer återgått i arbete efter partiell långtidssjukfrånvaro.

Sjukfrånvaron för etableringsenheten uppgår under perioden till totalt 9,07 procent. Korttidssjukfrånvaro 6,53 procent och långtidssjukfrånvaro 2,54 procent. Siffrorna visar hög sjukfrånvaro främst avseende socialsekreterare inom ekonomiskt bistånd på grund av upplevd stress och försenad effekt av automatiserad handläggning. Sjukfrånvaro avseende socialsekreterare för ensamkommande barn och unga samt övrig personal inom etableringsenheten beror på icke-arbetsrelaterade orsaker. Under andra tertialet har sommarvikarier tagits in för att hålla kontinuerligt resursläge, och under hösten intensifieras slutförande av projektet kring automatiserad handläggning.

6 Åtgärdsplan

Åtgärder för kostnadsänkning	År / månad	Beslutsdatum	Budgeterad kostnadsänkning eller intäktsökning, Tkr	Varav personal, tkr	Utfall åtgärder, tkr	När i tid åtgärd fått full effekt	Kommentar

7 Årsprognos

Årsprognosen för arbets- och företagsnämndens verksamhet är förknippad med stora osäkerhetsfaktorer, främst på intäktssidan i form av uteblivna budgeterade statsbidrag. Den sammanvägda och mest realistiska prognosen utifrån helt kända parametrar i nuläget är att arbets- och företagsnämndens årsresultat motsvarar en negativ budgetavvikelse på cirka 43 miljoner kronor, varav cirka 28 miljoner kronor är mindre intäkter än budgeterat.

I slutet av september har Migrationsverket bekräftat att statsbidrag motsvarande 18 miljoner kronor som återsökts för verksamheten ensamkommande barn och unga under 2016 inte har beviljats. Utredning av möjligheter att överklaga pågår. När utredningen är klar kan prognosen för årsutfallet komma att ändras i negativ riktning.

Grundläggande vuxenutbildning, check: plus 1 miljon kronor

Den genomsnittliga summan per check beräknas vara oförändrad under 2018. Hänsyn är tagen till antal personer som är under etablering månadsvis, den nya utbildningsplikten som infördes i etableringsprogrammet vid årsskiftet, hur stor andel av de som går ur sfi som går över till vuxenutbildning samt den allmänna befolkningsökningen.

Gymnasial vuxenutbildning, check: plus 5 miljoner kronor

Den genomsnittliga summan per check beräknas vara oförändrad under 2018. Hänsyn är tagen till antal personer som är under etablering månadsvis, den nya utbildningsplikten som infördes i etableringsprogrammet vid årsskiftet, hur stor andel av de som går ur sfi som går över till vuxenutbildning samt den allmänna befolkningsökningen.

Svenska för invandrare, check: ingen avvikelse från budget

Den genomsnittliga summan per check beräknas vara oförändrad under 2018. Hänsyn är tagen till antal personer som är under etablering månadsvis, förändring av övriga målgrupper samt medeltid per kurs och genomsnittligt antal kurser per deltagare.

Arbetsmarknadsinsatser, check: plus 4 miljoner kronor

Den genomsnittliga summan per check är oförändrad sedan 2017 och beräknas fortsätta på samma trend. Hänsyn är tagen till antal personer som är under etablering månadsvis, hur stor andel av de som lämnar etableringen som beräknas uppbära ekonomiskt bistånd samt den allmänna befolkningsökningen. Andelen som uppbär bistånd efter etableringen har minskat från 27 procent innan sommaren till 21 procent efter sommaren. Prognosen att utfallet kommer att öka till att cirka 40 procent fram till årsskiftet, och därtill kopplad prognos för ökning av arbetsmarknadsinsatser, kan vara för högt räknad. Utvecklingen följs noga. Uifrån ovan antaganden och utfall för tertial två, justeras prognosen för helårsutfallet till en positiv budgetavvikelse på fyra miljoner kronor.

Arbetsmarknadsinsatser, övrigt: plus 1 miljon kronor

Prognosen utgår i stor utsträckning utifrån kända parametrar så som avtalade kostnader.

Samhällsorientering, kundval: plus 1 miljon kronor

Hänsyn är tagen till antalet nyanlända som anvisas till Nacka enligt Migrationsverkets anvisningstal, prognos över ytterligare personer som är behöriga att läsa samhällsorientering samt fördelning mellan olika språk (eftersom olika språk ger olika ersättning till anordnarna).

Ekonomiskt bistånd: minus 7 miljoner kronor

Prognosen bygger på utvecklingen av antalet hushåll som förväntas ha behov av ekonomiskt bistånd, ett ökat antal personer med behov av tillfälligt boende samt en ökande andel kvotflyktingar. Prognosen innehåller en stor del osäkra faktorer.

Ensamkommande barn och unga: minus 23 miljoner kronor (upp till minus 41 miljoner kronor)

Prognosen bygger på ett uppskattat antal individer, en prognostiserad boenderesa för respektive individ och därtill förknippade intäkter och utgifter. Det finns en mycket stor osäkerhetsfaktor kring denna prognos då både antal individer och deras behov samt intäktsmassan kan variera kraftigt med kort framförhållning.

Nyanlända flyktingar: minus 14 miljoner kronor

Prognosen bygger på antalet nyanlända i etableringen. Intäkterna för området är kraftigt överbudgeterade, medan kostnaderna följer budget. Verksamheten har haft ett mer positivt intäcksflöde än vad som uppskattades i tertiäl 2, därav har en positiv revidering av prognosen genomförts.

Nyanlända bostadsförsörjning: minus 3 miljoner kronor

Prognosen utgår ifrån behov av ett visst antal kvadratmeter och att det inte uppstår en nettokostnad för arbets- och företagsnämnden på grund av en justerad schablon för interndebitering. Prognosen har justerats i tertiäl 2 då omfattande återställningskostnader har uppstått och kommer att debiteras arbets- och företagsnämnden.

Nämnd: ingen avvikelse från budget

Prognosen bygger på utfallet hittills.

Myndighets- och huvudmannauppgifter: minus 8 miljoner kronor

Prognosen tar hänsyn till månatlig personalkostnad i relation till beslutade effektiviseringar samt uppkomna och förväntade konsultkostnader. I avvaktan på full förväntad effekt av den robotiserade handläggningsprocessen och i syfte att minimera konsultkostnader har verksamheten ekonomiskt bistånd förstärkt med ett antal visstidsanställningar. Under pågående rekryteringsprocess kommer en fortsatt konsultkostnad för en tillförordnad gruppchef kvarstå.

Sammanlagt: minus 43 miljoner kronor

Risk- och konsekvensanalys

Inför 2019 kommer en fördjupad risk- och konsekvensanalys utföras på nämndens budget.

En känd och stor risk som har redovisats under längre tid och med potentiellt stor påverkan på nämndens ekonomi är intäkterna i form av statsbidrag för nyanlända och ensamkommande barn och unga. Intäkterna budgeteras utifrån uppgifter från Migrationsverket. Ibland ändras förutsättningarna med kort varsel som vid justeringen av årscykeln för anvisningar inför 2018, ibland är de förknippade med lång retroaktivitet som vid ersättning/avslag av återsökta medel. Detta försvårar prognostisering och ekonomistyrning av verksamheten. I september har risken realiserats i form av de förväntade intäkter om 18 miljoner kronor som kanske inte kommer att ersättas från Migrationsverket för verksamheten ensamkommande barn och unga under 2016. Verket har dessutom inte fattat beslut om samtliga återsökta medel för 2017 ännu. Det återstår att se hur stor påverkan dessa båda delrisker får på årets utfall.

För att minimera påverkan av osäkerheten i intäkterna har dessa sedan maj 2018 budgeterats och prognostiserats med stor försiktighet, vilket borde ge större stabilitet i både budget och prognoser under 2019 när Migrationsverket har hanterat återstående eftersläpande intäkter från 2016 - tertiäl I 2018.

Vidare finns en stor osäkerhet i prognoserna kring individuella behov och tillgång till billigare bostäder för ensamkommande barn och unga, såsom kommenterat ovan.

Ett flertal ytterligare risker har identifierats under årets första två tertiäl, varav några har realiserats

och några kvarstår, se uppföljningen av ekonomiskt utfall under avsnitt 3.

Scenarion

Prognosen utgår från kända parametrar och estimat av det mest sannolika utfallet framgent.

Vid ett bästa scenario, där alla insatser och åtgärder ger maximal förväntad effekt, Migrationsverket inte avslår ytterligare återsökta medel och överprövning ger kommunen rätt i de redan avslagna, inga ytterligare lagändringar får negativ ekonomisk effekt under året och utvecklingen på kostnadssidan helt följer plan, skulle utfallet sannolikt kunna begränsas till en budgetavvikelse i storleksordningen minus 35 miljoner kronor.

I det motsatta fallet, där händelser med ytterligare negativ inverkan på utfallet inträffar, eller flera av nu kända risker realiserar, kan budgetavvikelsen blir så stor som minus 65 miljoner kronor.

8 Åtgärdsplan